

УДК 004.77:316.4:316.77:330.34

DOI <https://doi.org/10.32782/hst-2024-19-96-02>**ДІДЖИТАЛІЗАЦІЯ КОМУНІКАТИВНОГО ПРОСТОРУ ТА КОМУНІКАТИВНОЇ ОСОБИСТОСТІ: ТРАНСФОРМАЦІЯ СУСПІЛЬСТВА, ЕКОНОМІКИ, ЛЮДИНИ**

ВАЛЕНТИНА, ВОРОНКОВА¹
ВІТАЛІНА, НІКІТЕНКО²
ГЕННАДІЙ, ВАСИЛЬЧУК³
ЮРІЙ, КАГАНОВ⁴
НАТАЛЯ, МЕТЕЛЕНКО⁵

Анотація

Цифровізація стала не лише ключовою, але й невід'ємною частиною сучасного світу, яку визначають як процес переходу до використання цифрових технологій у всіх сферах життя, включаючи економіку, освіту, медицину та інші. Цифрова економіка, у свою чергу, базується на використанні інформаційних технологій для виробництва, обробки та обміну товарами і послугами. У статті розглядається роль цифровізації як глобального тренду в контексті розвитку цифрової економіки. Розглянуто ключові аспекти впливу діджиталізації на різні сфери людського життя, а також висвітлено переваги та виклики, пов'язані з цією тенденцією. Метою дослідження є концептуалізація цифрових технологій як основи прориву технологічної індустрії, від якої залежить конкурентоспроможність держав, а його завданнями – визначення основних напрямів розвитку цифрових технологій та їх вплив на пріоритетність різних явищ і процесів цифровізації. У контексті методології вивчення цієї проблеми використано інформаційно-комп'ютерний метод, відкритий М. Кастельсом у 1989 р., в основі якого аналіз інформації, розвиток інформаційно-комп'ютерних технологій, процесів інформатизації та глобалізації, які стали основою появи такої науки, як інформаціологія. Результат дослідження: 1) проаналізовано еволюцію діджиталізації як вираження технологічного розвитку, яка сприяла зміні праці і спілкування, розвитку нових тенденцій в управлінні, в системі освіти, привела до змін у системі виробництва; 2) визначено напрями розвитку цифрової економіки, що базується на технологіях; 3) з'ясовано місце і роль штучного інтелекту та роботизації як основи прориву у цифрових технологіях; 4) представлено аналіз нового покоління платформ та їх роль у діджиталізованому суспільстві; 5) обґрунтовано експоненціальний розвиток як основу розвитку діджиталізації; 6) розкрито діджиталізацію як чинник становлення інформаційного (когнітивного) капіталізму. Таким чином, зроблено висновок, що діджиталізація визнає, що сучасний світ стає все більш цифровим, що цифрова трансформація є необхідним етапом для досягнення нових рівнів ефективності, продуктивності та конкурентоспроможності. Таким чином, діджиталізація – це концептуальний підхід до розвитку сучасної економіки, який базується на використанні інноваційних технологій для досягнення ефективності, продуктивності та конкурентоспроможності. Дослідження базується на аналізі актуальних джерел і наукових публікацій з цієї теми, що дозволяє зробити висновок про значущість діджиталізації як ключової глобальної тенденції в сучасному світі.

Ключові слова: діджиталізація, глобальна тенденція, цифрові технології, цифрова економіка, експоненціальний розвиток, штучний інтелект, роботизація, інформаційний (когнітивний) капіталізм, комунікація, комунікативна особистість, комунікативний простір, висока комунікативна компетентність

Corresponding author:

¹ Інженерний навчально-науковий інститут ім. Ю. М. Потебні
 Запорізького національного університету (Запоріжжя, Україна)
 E-mail: valentinavoronkova236@gmail.com
 ORCID ID: <http://orcid.org/0000-0002-0719-1546>

² Інженерний навчально-науковий інститут ім. Ю. М. Потебні
 Запорізького національного університету (Запоріжжя, Україна)
 E-mail: vitalina2006@ukr.net
 ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-9588-7836>

³ Запорізький національний університет (Запоріжжя, Україна)
 E-mail: historyhena@gmail.com
 ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-3023-6682>

⁴ Запорізький національний університет (Запоріжжя, Україна)
 E-mail: znuhist@gmail.com
 ORCID ID: <http://orcid.org/0000-0001-6889-7377>

⁵ Інженерний навчально-науковий інститут ім. Ю. М. Потебні
 Запорізького національного університету (Запоріжжя, Україна)
 E-mail: natalia.metelenko@gmail.com
 ORCID ID: <http://orcid.org/0000-0002-6757-3124>

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями

Актуальність дослідження діджиталізації як загальноосвітньої тенденції нової економіки та управління в контексті менеджменту AGILE 3.0 має велике теоретичне і практичне значення. Діджиталізація отримала широке розповсюдження в умовах глобалізації 4.0, Промислової революції 4.0, Технологічної революції 4.0, Нового Просвітництва 2.0. Ці нові тенденції значно вплинули на розвиток діджиталізації як потужної революції нових технологій, що сприяла

трансформації різних систем як на світовому, так і національному рівнях. Умови інформаційного суспільства формують цифрове суспільство, побудоване на цифрових технологіях, що сприяють формуванню нової цифрової культури. Цифрова компонента в сукупності створює "діджитал інтелект", який є пріоритетом у розвитку технологічної галузі та інтелектуального когнітивного суспільства. Діджиталізація як глобальна тенденція сучасності впливає на соціокультурні аспекти суспільства. Зростання використання соціальних мереж, цифрових медіа та інших онлайн-платформ призводить до змін у способі спілкування, сприйняття інформації та формуванні ідентичності. Крім того, діджиталізація сприяє розвитку нових культурних явищ, таких як цифрові мистецтва, віртуальна реальність у розвагах та освіті, інтерактивні медійні проекти і т.д. Це відкриває нові можливості для творчості, вираження ідей та співпраці у сфері мистецтва та культури. Отже, діджиталізація впливає на всі сфери суспільства, змінюючи їхні процеси та взаємодію між людьми, компаніями та установами. Це відкриває безліч нових можливостей, але одночасно ставить перед суспільством нові виклики, які потребують уважного вирішення, враховуючи міжнародний досвід побудови цифрових та інтелектуальних податкових сервісів та систем (Бурашнікова, 2023, с. 46-66).

Аналіз останніх досліджень і публікацій, з яких започатковано розв'язання даної проблеми і на які спирається автор

Аналіз літератури вказує на важливість та стимулюючий вплив діджиталізації, що вимагає комплексного розгляду проблем у контексті викликів, які ставлять перед нами штучний інтелект для формування цифрової економіки. Особливо актуальним є цифровий виклик у зв'язку зі швидкоплинними технологіями, такими як 5G та штучний інтелект, що має значний вплив на розвиток цифрової економіки (Buhachuk, Nikitenko, Voronkova, 2023). Ключовими економічними факторами цифрового управління через 5G є те, що підприємства стають складними соціально-технологічними системами, які потребують адаптації до нових соціально-економічних умов цифрового менеджменту. Для оцінки складності функціонування підприємств як складних соціотехнологічних систем ми використовували методологію Agile як комплексний підхід, що розвивається на основі методів гнучкості та самоорганізації. Розвиток цифрової трансформації в еко-

номії на основі штучного інтелекту потребує значних зусиль у зборі та аналізі даних, розробці відповідних алгоритмів та платформ, а також забезпеченні відповідності стандартам безпеки та приватності даних.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми, котрим присвячується означена стаття

Діджиталізація, як новий соціальний, культурний та економічний феномен, реформує наше повсякденне життя, методи роботи та способи взаємодії, пропонуючи нам неймовірні можливості масштабних змін. Цей феномен виникає з багатогранності та глибокої взаємопов'язаності сучасного світу, де одні технології породжують інші, ще потужніші. Приголомшливе злиття нових технологічних досягнень, таких як штучний інтелект (ШІ), робототехніка, системи контролю промислового обладнання через Інтернет, безпілотні засоби пересування, 3D, нанотехнології, біотехнології, матеріалознавство, накопичення та зберігання енергії, квантові комп'ютери, представляє лише частину інновацій, що взаємодіють між собою у сплетінні фізичних, цифрових та біологічних світів. Необхідно керувати цією революцією, спрямовуючи її на шлях удосконалення світу. Історія комп'ютерної епохи почалася, коли комп'ютери з'єдналися з телефонами, утворивши розумний гібрид. З того часу пройшло майже 40 років, і за цей період технологічне злиття комунікацій та комп'ютеризації посилилося, набувши широкого розмаху. Система інтернету та мобільних технологій перейшла на головну сцену сучасної технологічної сфери, що призводить до трансформації людства, суспільства, економіки, людини, яка вимагає детального вивчення.

Мета дослідження – концептуалізація цифрових технологій як основи прориву в технологічній галузі становить суттєвий фактор конкурентоспроможності держав. Завданням даного дослідження є розкриття основних напрямків розвитку цифрових технологій та їх вплив на пріоритетні явища та процеси цифровізації розвитку світу. Основні завдання дослідження включають: 1) Аналіз еволюції діджиталізації як прояву технологічного прогресу, що вплинув на зміни у сферах праці, спілкування, управління та освіти, а також призвів до перетворень у системі виробництва. 2) Визначення напрямків розвитку цифрової економіки, яка базується на використанні передових технологій. 3) Розкриття

ролі та місця штучного інтелекту та роботизації як ключових складових прориву у цифрових технологіях. 4) Аналіз нового покоління платформ та їх впливу на діджиталізоване суспільство. 5) Обґрунтування експоненціального росту як основи для подальшого розвитку діджиталізації. 6) Висвітлення діджиталізації як фактору у формуванні інформаційного (когнітивного) капіталізму. Ці аспекти дослідження допоможуть краще зрозуміти важливість та потенціал цифрових технологій у формуванні сучасного світу та впливу на його розвиток.

Методи дослідження. У контексті методології вивчення цієї проблеми був застосований інформаційний метод, відкритий М. Кастельсом у 1989 році. Цей метод базується на аналізі інформації, розвитку інформаційно-комп'ютерних технологій, процесах інформатизації та глобалізації, які утворили основу для виникнення науки про інформацію – інформаціології. Основним принципом інформаційного підходу є ідея про те, що: 1) Інформація є універсальною та фундаментальною категорією, яка присутня практично в усіх процесах та явищах. 2) Інформація є носієм смислу (змісту) всіх процесів, що відбуваються в природі та суспільстві. Цей підхід має значні евристичні можливості для вивчення специфіки інформаційних потоків, ресурсів, продуктів та послуг, а також інформаційних потреб досліджуваної предметної галузі. Дослідження використовувало також методи функціонально-структурного, компаративного та синергетичного аналізу. Функціонально-структурний метод дозволив визначити функціональний, інституційний та соціокультурний аспекти цього явища когнітивного капіталізму. Метод компаративного аналізу дозволив порівняти особливості даного типу суспільства з іншими його різновидами на основі міжнародного досвіду. Синергетичний метод дозволив дослідити нелінійні та біфуркаційні процеси виникнення, самоорганізації та трансформації когнітивного капіталізму як складного соціального явища та динамічного процесу, що динамічно розвивається у нелінійному світі та призводить до появи нового типу суспільства.

Виклад основного матеріалу дослідження з обґрунтуванням отриманих наукових результатів

1. Еволюція діджиталізації як вираження технологічного розвитку

Якщо сьогодні діджиталізація стає глобальною тенденцією людства, то завтра вона стане

законом, який розвиває ринок цифрових послуг. Цей ринок базується на розумній роботі, розумній інфраструктурі і розумних громадянах. Технологічні інновації стають не лише необхідними, а й обов'язковими атрибутами суспільного розвитку. Вони стають головним чинником покращення якості життя та можливості досягнення комп'ютерного добробуту. Також вони визначають конкурентну боротьбу і конкурентоспроможність держав, галузей виробництва і життєдіяльності людини. Діджиталізація, як загальносвітова тенденція нової економіки, призвела до глибоких зрушень у всіх промислових галузях. Це стало можливим завдяки стійкому розвитку інформаційно-цифрових технологій, їх широкому застосуванню і глибокому впливу на економіку, бізнес, суспільство і кожну окрему особу. Діджиталізація змінює характер праці і спілкування, породжує нові тенденції в управлінні (наприклад, концепція «держави в смартфоні»), сприяє розвитку цифрової освіти і змінює системи виробництва і споживання.

Діджиталізація, що базується на комп'ютерному обладнанні, програмному забезпеченні та мережах, сприяє розвитку інформаційно-цифрових технологій, що впливають на широкий спектр сфер від Інтернету до штучного інтелекту, від автоматизації до Інтернету речей. Цей синтез у цифровій, фізичній та біологічній сферах визначає четверту промислову революцію, яка поширюється набагато швидше та масштабніше, ніж попередні, і сприяє революційним змінам, що рухаються лавиноподібно та дають поштовх історичним трансформаціям, радикально змінюючи напрямки суспільного розвитку. Діджиталізація як глобальна тенденція цифрової економіки відкриває людям принципово нові горизонти життя, що є одним із актуальних трендів сучасного суспільства. Реалізація цього тренду може впливати на стандарти нашого життя. У роботі "Друга епоха машин" Е. Брінйолфсон та Е. Макафіза доводиться, що навіть передбачення ефективності комп'ютерів важко здійснити, оскільки розвиток цих технологій прогресує настільки швидко, що радикально змінює наше життя. Штучний інтелект, завдяки стрімкому росту обчислювальних можливостей та доступності величезних обсягів інформації, здатен зробити значний внесок у різноманітні сфери, від розробки нових препаратів до передбачення наших культурних уподобань.

Всі революційні зміни, які ми спостерігаємо зараз, свідчать про те, що цифрова революція створює радикально нові підходи, які змінюють спосіб взаємодії та співпраці між окремими людьми та інституціями. Цифрові платформи значно зменшують операційні та інші витрати, що неминуче виникають, коли індивіди чи організації спільно використовують ресурси або надають певні послуги. Глобальна трансформація відображає точки докорінних технологічних зламів та їх соціальний вплив. Діджиталізація вже сьогодні має значний вплив на світову економіку, і її взаємозв'язки є нерозривними й охоплюють усі великі макроекономічні показники – ВВП, інвестиції, споживання, зайнятість, торгівлю, інфляцію. Діджиталізація сьогодні стала головною тенденцією, що має величезний вплив на уряди, бізнес, науку і громадянське суспільство. Всі ці зацікавлені сторони мають краще розуміти напрямки розвитку технологічної революції та її багатогранний вплив на цифрову трансформацію. Для цього потрібно розробити програми на державному рівні, аналогічні тим, що вже реалізовані в розвинених країнах щодо інформаційного суспільства та "розумного" суспільства. Також важливо створити платформу, яка сприяє співпраці і партнерству між громадським і державним секторами у вирішенні проблем, пов'язаних з технологічною революцією, і визначити основні проблеми та шляхи їх вирішення (Метеленко, Воронкова, Нікітенко, Сіліна, 2023, с.79-95).

Діджиталізація як глобальна тенденція цифрової економіки є каталізатором розвитку сучасного світу, оскільки технології змінюють наше життя і впливають на майбутні покоління. Цей процес впливає на економічний, гуманітарний і соціальний контекст сучасного суспільства. Реалізація концепції діджиталізації вимагає широкого співробітництва зацікавлених сторін, яке перетинає академічні, соціальні, політичні, національні та промислові кордони. Це сприятиме переходу до цифрових технологій, які революціонізують усі сфери суспільного та економічного розвитку, та стимулюватиме історичні зміни у всьому світі. Україна не може залишитися осторонь цього процесу, тому необхідно зосередитися на розвитку моделі діджиталізованої економіки. Ключовим фактором є розвиток людського капіталу України, що може мати найбільший вплив. У сфері бізнесу діджиталізація передбачає перехід до електронних систем управління, відкриття онлайн-магазинів та впровадження інтернет-технологій

у виробництві. Це дозволяє компаніям збільшити продуктивність, знизити витрати та швидше реагувати на зміни на ринку. У сфері освіти це означає впровадження онлайн-навчання та використання цифрових засобів навчання і оцінювання, що робить навчання більш доступним та гнучким для студентів. У сфері медицини це означає впровадження електронних медичних карток, онлайн-консультації з лікарем та аналіз даних для прогнозування захворювань.

Напрями розвитку цифрової економіки, що базуються на технологіях

Діджиталізація, яка ґрунтується на цих технологіях, пройшла через свої підйоми та спади, вирізняючись під впливом значних цифрових тенденцій, що сформували глобальні історичні тренди, які і надалі будуть зберігати свою актуальність. З цифрових технологій випливають тенденції майбутнього десятиліття у розвитку цифрового світу та цифрової культури. Деякі традиційні галузі зникнуть, старі бізнес-моделі втратять актуальність, зникне багато професій, з'являться нові професії, а природа цифрових технологій змішає міжнародні кордони. Зрозумівши ці зміни, ми матимемо змогу співпрацювати з їхньою природою, а не протистояти їй. Віртуальна реальність стане невід'ємною частиною нашого життя, і ми не зможемо зупинити процеси вдосконалення штучного інтелекту та роботів; створення нових кампаній за допомогою них стане повсякденністю. Нам необхідно керувати цими цифровими процесами, щоб уникнути не лише реальних, але і гіпотетичних розривів та руйнівних тенденцій у розвитку. Ми повинні адаптувати та використовувати ці винаходи на користь всього суспільства. Це можливо як юридично, так і технологічно, завдяки нашому практичному досвіду та активній діяльності, оскільки ці технології уже стали неот'ємною частиною нашого повсякденного життя, тому зміни є необхідними, оскільки технології виступають каталізаторами змін.

У роботі Анастасії Шевченко розглядається, як технології забезпечують комфорт у нашому житті. Прості у використанні, зручні та швидкі мобільні програми та сервіси дозволяють отримувати необхідні послуги за лічені хвилини, не виходячи з дивана у будь-якій точці земної кулі, де є доступ до Інтернету. Вважаю, що найближчим часом ми будемо свідками розвитку віддаленої ідентифікації, біометричних технологій, транзакційних продуктів, та подальшої міграції багатьох сфер життя та сервісів в онлайн (7, с. 12). У май-

бутньому технологічне життя буде сукупністю нескінченних оновлень: темпи переходів прискорюються, характеристики зміщуються, типові параметри зникають, одне меню замінює інше тощо. Цифрові технології вимагатимуть нескінченних оновлень, і цикл старіння прискориться (наприклад, програм або телефону – якихось 30 днів!), тому не буде часу для того, щоб стати майстром у чомусь, що скоро доведеться відступити. Технологічні інновації в цифрових технологіях тиснуть нас до впровадження новітніх винаходів, які з часом витісняються новішими, тому що завжди приходиться наступний новий винахід, і так треба наздоганяти постійно. Технології приносять постійне незадоволення, яке спонукає до нових винаходів, тому це незадоволення стимулює цифрову винахідливість та цифровий прогрес з урахуванням впливу інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) на розвиток суспільства, людини, техніки (Мар'єнко. 2023, с.61-72).

Місце і роль штучного інтелекту та роботизації як основи прориву у цифрових технологіях

Цифрові технології відіграють ключову роль у прориві технологічної галузі, що призвело до створення штучного інтелекту, який є основою для подальшого розвитку цифрових технологій та їх удосконалення. Приклади використання штучного інтелекту стають все більш потужними та різноманітними: інтелектуалізована музика, маркетинг, будівництво, етика, іграшки, спорт тощо. Штучний інтелект перетворився на неот'ємну частину нашого повсякденного життя, здатний виконувати різноманітні завдання – грати у шахи, керувати автомобілем, лікувати хворих. Роботи у різних формах та конфігураціях, різних розмірах та функціях, вже з'являються на заводах та фабриках, замінюючи людей. Роботизація призведе до автоматизації, що створить сотні мільйонів нових робочих місць у абсолютно нових галузях, що посилять технічний та технологічний прогрес. Бекстер – один з перших промислових роботів нового класу, створених для допомоги людині. Він вміє обертатися та змінювати положення очей, щоб показати, куди дивиться. Хоча він не такий швидкий та точний, як інші промислові роботи, він має більший рівень інтелекту. Щоб навчити Бекстера, достатньо взяти його за руки та повторювати необхідні рухи за принципом "роби так, як я". Бекстер відкритий для використання, а його вартість в основному залежить від операційних витрат, а не від вартості матеріалів. Ціна промислового робота становить при-

близно 100 000 доларів і може вартувати вчетверо більше (Воронкова, Нікітенко, 2023, с. 43-57).

На роботів можна покласти як у фізичній, так і в інтелектуальній сферах, але вони вже опанували деякі смислові процеси краще, ніж фізичні. Завдяки комп'ютеризованому інтелекту роботи можуть здійснювати дії, про які ми раніше й не мріяли. Справжня революція розпочнеться, коли у нас будуть особисті роботи, подібні до Бекстера. Цифрова економіка тримається вільному потоці копій. Продукти, що можуть бути скопійовані, такі як програмне забезпечення, музика, фільми, ігри, утворюють глобальну систему комунікації. Цей сервіс швидко вдосконалюється завдяки операційним системам і стає необхідною частиною технологічного прориву в цифровому світі. Інтернет – це мільярди взаємопов'язаних сторінок, в основі яких лежить збереження інформації та активний обмін знаннями. Сьогодні потоки інформації з Twitter та Facebook, які ми сприймаємо в контексті блогів, формують базові одиниці цифрового світу. У цифрову епоху немає надмірності інформації. Сьогодні ми живемо у режимі миттєвої відповіді. Основними одиницями третього цифрового світу є потоки, теги та павутини, в яких цифрова інформація доступна за допомогою посилань. Якщо раніше в соціальних мережах переважали тексти, то наступне покоління цифрової ери передає відео та звук. З'являються нові інструменти, що прискорюють потік бітів та копій (Metelenko Natalya, Voronkova, Silina, Ohloblina? 2023, p.79-94).

Таким чином, можна визначити три етапи розвитку сучасної цифрової епохи, які відображають еволюцію від продукту до послуги та платформи. Перша революція полягала у постійному копіюванні продукту для того, щоб він став товаром широкого вживання. Друга революція визначалася розподілом продукту на частини, які перетворювалися на потік сервісів, що передавалися через загальну мережу. Це дозволяло продукту стати платформою для збагачення та інновацій. Третя революція стала можливою завдяки попереднім двом, оскільки потоки потужних сервісів та доступність готових елементів за низькою ціною стимулювали створення нових продуктів та цілковито нових категорій продуктів. Стабільна тенденція до дематеріалізації та децентралізації означає, що потоки стають необхідністю. У цифрову еру масові тиражі книжок змінили спосіб мислення людей, перетворивши книги на потік, який може бути доступний на будь-якому екрані

у будь-який час. Книга перетворюється на процес, який можна відтворити на екрані. Цифрові технології прискорили ці процеси та сприяли переходу від товарів до послуг. Програмне забезпечення стало першим продуктом, який перетворився на послугу. Одним з останніх розвитку є поява платформ, які є основою, створеною однією фірмою, але дозволяють іншим фірмам будувати на її основі власні послуги та продукти.

Нове покоління платформ та їх роль у діджиталізованому суспільстві

Нове покоління платформ, яке з'явилося трохи пізніше, мало більше рис, властивих ринкам, і фактично були частково ринками, частково фірмами. Прикладом такої платформи є iTunes для айфонів від компанії Apple. Фірма Apple володіла цією платформою, яка також стала ринком для мобільних програм. Це покоління платформ ще більше розширило владу ринків. Екосистема таких платформ стає багатостороннім ринком, чітким прикладом якого є Facebook. Сьогодні найуспішніші та найбагатші організації – це сильні екосистеми взаємозалежних ринків та сервісів, такі як Apple, Microsoft, Google, Facebook. Управління цими екосистемами відбувається за допомогою коеволюції – біологічної залежності, в якій конкуренція поєднується з кооперацією. Дематеріалізація, децентралізація та масові комунікації сприяють виникненню великої кількості платформ як фабрик послуг. Фільми, книги та ігри, до яких ми маємо доступ, живуть у хмарах. Ці хмари – це колонія з мільярдів комп'ютерів, які переплетені як одне єдине ціле і діють як великий комп'ютер. Сьогодні весь бізнес і більшість суспільства залежать від комп'ютерів, а хмарні обчислення полегшують можливість обґрунтування технологічних компаній. Можливість користуватися кращою інфраструктурою через доступ до хмари – головна причина того, чому в Кремнієвій долині за останні 10 років з'явилося так багато нових компаній. Протягом найближчих 30 років тенденція до дематеріалізації, децентралізації, одночасності та використання платформ та хмар буде продовжуватися в умовах Четвертої промислової революції (Шваб Клаус, 2019. 426 с.).

Технологічні прориви, пов'язані з розвитком Інтернету, призвели до комерціалізації його, поширення відкритого програмного забезпечення та відродження всесвітньої павутини. Ці інновації значно вплинули на наше повсякденне життя, змінивши спосіб, яким ми взаємодіємо з інформацією та послугами. Мережі, платформи та штуч-

ний інтелект поступово перетворюють бізнес, освіту, державне управління, фінансові ринки та економіку загалом. Всесвітні цифрові платформи, керовані алгоритмами, активно впливають на суспільство, перетворюючи його на новий рівень. За умови розумного аналізу та обробки даних, відкриваються великі можливості та перспективи подальшого розвитку цієї мережі. Під егідою компанії Apple відбулася значна зміна парадигми – від персонального комп'ютера до смартфона, від вебу до мобільних додатків. iPhone став платформою, де запускаються передові програми, що відкривають нові можливості для користувачів. Попри сповільнення інноваційної діяльності Apple після смерті Стіва Джобса, компанія залишається провідним гравцем на ринку мобільних телефонів, а її оригінальні дизайн-рішення і далі викликають захоплення та зацікавленість у технологічному майбутньому. Мережеві платформи стають потужним інструментом для формування економіки наступного покоління, де технології створюють нові види робіт, заснованих на креативності, творчості та інноваціях. Це відкриває широкі перспективи для розвитку суспільства і сприяє створенню нових можливостей для людей у всьому світі.

Експоненціальний розвиток як основа розвитку діджиталізації

Експоненціальний розвиток в контексті діджиталізації визначається зростанням технологічних можливостей, яке прискорюється з часом. Цей термін описує тенденцію, коли швидкість розвитку технологій збільшується експоненційно, а не лінійно. Завдяки постійному збільшенню обчислювальної потужності комп'ютерів та інших пристроїв, можна виконувати складні завдання швидше та ефективніше, що сприяє розвитку цифрових технологій. Технології стають все меншими та доступнішими, що розширює їхнє використання у різних сферах, таких як медицина, освіта, транспорт, комунікації тощо. Поєднання різних пристроїв через Інтернет розширює можливості діджиталізації, а Інтернет речей відкриває нові можливості управління та моніторингу пристроїв та процесів. Розвиток штучного інтелекту допомагає впроваджувати автоматизацію та оптимізацію процесів у різних сферах, підвищуючи ефективність цифрових технологій.

Експоненційний розвиток сприяє швидкому циклу інновацій, стимулюючи конкуренцію та розвиток нових ринків. Прогрес у цифрових технологіях може бути настільки швидким, що

до 2045 року машинний інтелект може перевершити людський розум, на який звертає увагу Рей Курцвейл. Це вимагає підготовки до викликів, які ставлять перед нами комп'ютерні технології, і готовності до епохи, коли машини можуть перевершити людський інтелект. Вплив технологій на розвиток цифрової реальності є надзвичайно важливим і має потужний потенціал у різних сферах життя. Зокрема, розвиток штучного інтелекту, робототехніки, Інтернету речей, нано- та біотехнологій, нейробіології та інших технологій відкриває безліч можливостей для інновацій та покращень.

Наприклад, прогрес у 3D-друку може призвести до значного розвитку виробництва індивідуальних протезів, будівельних конструкцій, сантехніки, навіть органів людини, що може значно полегшити і покращити життя людей. Нанотехнології, у свою чергу, можуть революціонізувати медичну сферу, забезпечуючи нові методи лікування та діагностики, а також сприяючи розробці нових матеріалів та технологій. Зв'язок з Інтернетом робить ці технології доступними для широкого загалу, сприяючи впровадженню їх у всі сфери суспільства. Наприклад, в освітніх закладах вже активно працюють клуби з конструювання роботів, а вчені здійснюють дослідження у сфері синтетичної біології та біокомп'ютерів. Проте, разом зі всіма цими перевагами, такий швидкий технологічний прогрес ставить перед суспільством нові виклики, такі як зміни в робочих місцях, етичні питання щодо використання штучного інтелекту та біотехнологій, а також питання забезпечення приватності та кібербезпеки. Тому важливо забезпечити розвиток технологій в межах етичних та правових норм, а також забезпечити їхню доступність для всіх шарів суспільства, щоб забезпечити сталий та гуманний прогрес (Цифрова трансформація промислового менеджменту: теорія і практика, 2023. 816 с.).

Вплив технологій на розвиток цифрової реальності пов'язаний з появою штучного інтелекту, робототехніки, Інтернету речей, нано та біотехнологій, нейробіології, суцільної комп'ютеризації, удосконалених мобільних телефонів, 3D-друку та 3Dвиробництва, що підлаштовано під вимоги споживача. Деякі прогнозують п'ятикратне збільшення ринку 3D-принтерів до 16 млн. доларів у 2018 р., до чого належить виготовлення індивідуальних протезів наступного покоління, друк будівельних конструкцій та цілих будинків, сан-

техніки, бетонних конструкцій та навіть людських органів, що допоможе врятувати людське життя. Нанотехнології зробили цілу революцію у маніпуляції з речовинами в атомному та молекулярному масштабі майже до винаходу нанометра.

Нанотехнології практично не залишають жодного аспекту життєдіяльності людини без їхнього впливу вже до 2020 р. Найбільший внесок вони зроблять у медицину. Технології XXI століття, завдяки підключенню до Інтернету, швидко стануть доступними для кожного. Вже сьогодні в коледжах Заходу функціонують клуби з конструювання роботів, у вищих навчальних закладах проводяться змагання з досягнень синтетичної біології, штучний інтелект уже управляє нашими технічними засобами, а в мережах супермаркетів можна придбати безпілотників, що потребує формування нової світогляд, (Воронкова,). Вчені вже створили біокомп'ютери, які використовують ДНК та білки для виконання обчислень, пов'язаних із збереженням, пошуком та обробкою даних; досягнення синтетичної біології пов'язані з використанням нових комп'ютерів; ключовим викликом інновацій є здатність кинути виклик владі та порушувати правила, що потребує формування нового smart-суспільства (Воронкова, Череп, Череп, 2023, с.31-48).

Діджиталізація як двигун розвитку інформаційного (когнітивного) капіталізму

Ідея когнітивного капіталізму виникла як відповідь на різноманітні трансформації у сучасному суспільстві, які визначаються швидким розвитком інформаційних технологій, змінами в природі праці та ростом значення нематеріальних ресурсів. Ця концепція вказує на те, що в епоху цифрової технології та штучного інтелекту капіталістичне суспільство переходить до нового типу економічної системи, яка базується на креативності, знаннях та інформації. Одним з ключових аспектів когнітивного капіталізму є перехід від промислової до когнітивної праці, що означає, що важливим стає не тільки фізичний виробництво, але й здатність створювати та опрацьовувати інформацію та знання. Це відображається у зростанні значення секторів, пов'язаних з інформаційними технологіями, дослідженнями та розвитком нових ідей та концепцій. Крім того, когнітивний капіталізм відзначається зростанням важливості нематеріальних ресурсів, таких як інтелектуальна власність, бренди, репутація тощо. Ці ресурси стають ключовими для конкуренції на ринку та успішного функціонування

компаній. Загалом, когнітивний капіталізм представляє собою перехід до економіки, в якій виробництво та обмін інформацією та знаннями стають основними рушійними силами розвитку. Це відкриває нові можливості та виклики для сучасного суспільства і вимагає нових стратегій управління та інноваційного мислення.

Зазначені думки вказують на глибокі трансформації, які відбуваються у сучасному суспільстві внаслідок розвитку технологій, зокрема інформаційних та інтернет-технологій. Поняття "посткапіталізм" відображає новий етап економічного та соціального розвитку, в якому інформація, знання та мережеві взаємозв'язки стають ключовими складовими. Цей новий тип суспільства, що базується на інформації та знаннях, призводить до переходу від індустріального капіталізму до посткапіталістичної моделі, де створення та обмін інформацією мають вирішальне значення для економіки та суспільства загалом. Цей перехід також супроводжується змінами у природі праці та способів виробництва вартості. Розвиток інформаційних технологій змінює характер виробництва, приводячи до появи нових форм співробітництва та ринків, які базуються на мережевій організації. Такий перехід також відображається у становленні нової типології людей, де важливими характеристиками є мережевість та інтелектуальні здібності. Ця нова людина є носієм та учасником посткапіталістичного суспільства, яке базується на інформації, креативності та співпраці. У цьому контексті, розуміння та адаптація до нових економічних та соціальних реалій стає ключовим завданням для сучасного суспільства та бізнесу.

Таким чином, 250-річна тенденція індустріального капіталізму занепала і трансформувалася в його нову форму-інформаційну (когнітивну) стадію, базовану на діджиталізації. Зазначимо, що експоненційні темпи змін комп'ютерної обчислювальної потужності та їх вплив на цифровий світ вже сьогодні став реальністю. В основі філософії діджиталізації лежить кілька ключових принципів та ідей, які впливають на всі сфери життя, – від бізнесу та нової економіки до культури та освіти (Череп, Воронкова, Нікітенко, Череп, 2023, с. 64-78).

Діджиталізація полягає в перетворенні традиційних процесів, продуктів та послуг на цифровий формат, що дозволяє ефективніше використовувати дані, спрощувати комунікації, покращувати доступ до інформації та послуг. Діджиталізація рухає суспільство до більш ефективного викорис-

тання технологій та даних, що може призвести до значних позитивних змін у всіх аспектах життя.

1) Діджиталізація як двигун розвитку сучасної цивілізації, що визнає інновації є ключовим фактором, який стимулює економічний розвиток. Інновації можуть виявлятися як нові технології, продукти, процеси або бізнес-моделі, які приносять нові можливості та переваги для підприємств і суспільства в цілому.

2) Діджиталізація як необхідний етап інноваційно-цифрової економіки визнає, що сучасний світ стає все більш цифровим, і ця цифрова трансформація є необхідним етапом для досягнення нових рівнів ефективності, продуктивності та конкурентоспроможності.

3) Діджиталізація визнає важливість технологій, таких як штучний інтелект, аналітика даних, блокчейн у формуванні сучасної економіки. Технології допомагають створювати нові можливості для бізнесу, змінюють способи виробництва та споживання, сприяють створенню нових ринків та галузей.

4) Діджиталізація підкреслює важливість інноваційного середовища, яке включає в себе підтримку досліджень та розвитку, стимулювання підприємництва, сприяння інноваційним стартапам та забезпечення доступу до необхідних ресурсів удосконалення інноваційного середовища. Філософія інноваційно-цифрової економіки розглядає інновації та цифрову трансформацію як ключові фактори для створення ефективної та конкурентоспроможної економіки, яка відповідає вимогам сучасного світу.

5) Діджиталізація вказує на економіку, яка активно використовує цифрові технології та інновації, в основі якої використання штучного інтелекту, Інтернету речей (IoT), блокчейн технологій, аналізу даних та інших цифрових інструментів для покращення продуктивності та конкурентоспроможності.

Діджиталізація включає різноманітні методи, підходи, теорії, парадигми, концепції, що вказують на зусилля з вдосконалення ефективності та успішності підприємств, галузей чи економічних систем в умовах глобальної конкуренції. У контексті діджиталізації це може означати застосування новаторських технологій та стратегій для досягнення переваги над конкурентами. Для підвищення конкурентоспроможності в інноваційно-цифровій економіці можуть використовуватися різноманітні підходи, такі як впровадження новітніх технологій, розробка інноваційних продуктів

та послуг, оптимізація бізнес-процесів, побудова ефективних стратегій маркетингу та продажу.

Діджиталізація включає у себе дослідження різних аспектів інноваційно-цифрової економіки, таких як її структура, динаміка, вплив на соціально-економічний розвиток, розробка методів та моделей для аналізу цих процесів. Філософія інноваційно-цифрової економіки допомагає розуміти сутність і особливості цифрової трансформації економіки та розробляти ефективні стратегії розвитку на основі наукових підходів та емпіричних даних. Вибір правильних теоретичних та методологічних підходів філософії інноваційно-цифрової економіки у поєднанні з інноваціями у цифровій економіці може значно збільшити конкурентоспроможність підприємств та економічних систем в цілому.

Діджиталізація визнає, що сучасний світ стає все більш цифровим, що цифрова трансформація є необхідним етапом для досягнення нових рівнів ефективності, продуктивності та конкурентоспроможності. Таким чином, діджиталізація – це концептуальний підхід до розвитку сучасної економіки, який базується на використанні інноваційних технологій для досягнення ефективності, продуктивності та конкурентоспроможності. Діджиталізація враховує вплив цифрової трансформації на економічні процеси та прагне визначити оптимальні стратегії для розвитку сучасного бізнесу та суспільства в цілому. В основі діджиталізації – розуміння ролі технологій у сучасному світі, підтримка інноваційного середовища, стимулювання підприємництва та розвиток інноваційних проектів і ініціатив, створення умов для сталого економічного зростання та підвищення якості життя за допомогою використання новітніх технологій та інноваційних підходів (Череп, Воронкова, Череп, Нікітенко, 2023, с. 40-62).

Діджиталізація комунікативного простору як процес переходу від традиційних методів комунікації до використання цифрових технологій та платформ

Діджиталізація комунікативного простору – це процес переходу від традиційних методів комунікації до використання цифрових технологій та платформ. Цей процес суттєво трансформує всі аспекти суспільства, економіки та особистого життя людини в сучасну цифрову еру.

Приведемо кілька основних аспектів цієї трансформації: 1) Платформи, як-от Facebook, Twitter, Instagram, дозволяють людям спілкуватися, обмінюватися інформацією та створювати

спільноти онлайн. 2) Інтернет надає безпрецедентний доступ до знань та інформації, змінюючи спосіб отримання освіти та поширення новин. 3) Цифрові інструменти стимулюють участь у громадському житті, наприклад, через електронні петиції або онлайн-голосування. 4) Інтернет-магазини та платформи (наприклад, Amazon, eBay) змінюють спосіб купівлі-продажу товарів і послуг. 5) Криптовалюти та блокчейн-технології революціонізують фінансовий сектор. 6) Впровадження цифрових технологій у виробництво та послуги збільшує ефективність та знижує витрати. 7) Цифрові платформи надають можливості для розвитку талантів, кар'єри та особистого бренду. 8) Люди більше часу проводять онлайн, що впливає на їхній спосіб життя, включаючи споживання контенту, комунікацію та дозвілля. 8) Необхідність володіння новими навичками для ефективного використання цифрових інструментів.

Діджиталізація комунікативного простору є незворотним процесом, який вимагає адаптації та розвитку нових підходів у всіх сферах життя. Це створює як нові можливості, так і виклики для сучасного суспільства, соціальні зв'язки. Завдяки інтернету та мобільним технологіям обмін повідомленнями та інформацією став миттєвим. Люди можуть спілкуватися в реальному часі, соціальні медіа та інші цифрові платформи дозволяють спілкуватися з людьми по всьому світу, що сприяє глобалізації особистих та професійних мереж. Замість тексту все більше використовуються зображення, відео, анімації та інші мультимедійні формати. Це робить комунікацію більш динамічною та візуально насиченою. Зростає популярність коротких повідомлень, мемів, відеороликів (наприклад, TikTok), що сприяє швидкому сприйняттю інформації. Соціальні мережі: Facebook, Instagram, Twitter, LinkedIn та інші платформи стали основними каналами комунікації для мільярдів людей. Месенджери: WhatsApp, Telegram, Signal та інші месенджери дозволяють обмінюватися миттєвими повідомленнями, голосовими та відео дзвінками. Zoom, Microsoft Teams, Google Meet стали невід'ємною частиною як професійного, так і особистого спілкування, особливо під час пандемії COVID-19.

Алгоритми соціальних медіа та новинних платформ персоналізують контент відповідно до уподобань користувачів, що може як покращити, так і обмежити доступ до різноманітної інформації. Використання чат-ботів та голосових асис-

тентів (наприклад, Siri, Alexa) для автоматизації відповідей на запити та допомоги у виконанні завдань. Люди створюють та приєднуються до онлайн-спільнот за інтересами, що сприяє формуванню нових соціальних зв'язків. Можливість анонімного спілкування та створення віртуальних особистостей впливає на спосіб, у який люди взаємодіють і виражають себе. Зростання кіберзагроз і проблем з приватністю змушують людей бути більш обережними щодо своїх даних та комунікацій. Швидкість розповсюдження інформації підвищує ризик поширення дезінформації та фейкових новин, що потребує розвитку навичок медіаграмотності. Діджиталізація комунікативного простору продовжує розвиватися, відкриваючи нові можливості для спілкування, але також викликаючи нові виклики, які потребують уваги та адаптації.

Комунікативна особистість як ключовий фактор для успішної адаптації в комунікативному інформаційному просторі та побудови гармонійного суспільства.

Комунікативна особистість – це індивід, який володіє певним набором характеристик, що сприяють ефективній взаємодії з іншими людьми в різних комунікативних ситуаціях. Така особистість здатна успішно передавати та отримувати інформацію, встановлювати контакти та будувати взаємовідносини. Основні риси комунікативної особистості включають: 1) Мовна компетентність, в основі якої здатність використовувати мову (усну та письмову) ефективно і грамотно. 2) Соціолінгвістична компетентність, в основі якої вміння вибирати відповідний стиль спілкування в залежності від ситуації та соціальних ролей учасників комунікації. 3) Емпатія, в основі якої здатність до розуміння емоцій та почуттів інших людей: Це включає вміння виявляти та розпізнавати емоції співрозмовника, а також співпереживати їм. 4) Сприйнятливність до невербальних сигналів, що включає уміння читати мову тіла, вираз обличчя, інтонацію голосу та інші невербальні ознаки. 4) Активне слухання, в основі якого здатність уважно слухати співрозмовника: Це включає вміння зосереджуватися на сказаному, не перебивати, задавати уточнюючі питання та повторювати сказане своїми словами для підтвердження розуміння. 5) Підтримка візуального контакту, кивки головою, усмішка та інші сигнали уваги. 6) Асертивність, що включає здатність висловлювати свої думки та почуття прямо і чесно: Це включає вміння відстоювати свої права

та інтереси без агресії чи пасивності; здатність сказати "ні": вміння ввічливо, але впевнено відмовлятися від небажаних пропозицій або дій. 7) Гнучкість та адаптивність, в основі якої здатність пристосовуватися до змінних умов комунікації: Це включає вміння швидко реагувати на зміни в ситуації, адаптувати свій стиль спілкування та підходи в залежності від обставин та потреб співрозмовника. 8) Відкритість до нового досвіду та ідей, в основі якої готовність слухати і враховувати різні точки зору, а також змінювати свою позицію при наявності переконливих аргументів. 9) Культура спілкування, в основі якої етичність та повага до співрозмовників, дотримання етичних норм та правил спілкування, виявлення поваги до думок, почуттів та особистості інших людей. 10) Ввічливість та коректність, в основі якої використання ввічливих формулювань, уникнення грубості та образ. 11) Креативність, в основі якої здатність до творчого підходу у вирішенні комунікативних завдань, використання оригінальних та нестандартних методів для передачі інформації або вирішення конфліктів. 12) Ініціативність, в основі якої прояв активності у встановленні контактів, пошуку нових способів комунікації та створенні нових можливостей для спілкування. Комунікативна особистість постійно розвиває свої навички та вміння, вдосконалюючи здатність ефективно взаємодіяти з іншими людьми в різних життєвих ситуаціях.

Висновки

Таким чином, можна зробити висновок, що діджиталізація відкриває нові горизонти для інновацій та розвитку. Вона стимулює з'явлення нових індустрій, таких як Інтернет речей (IoT), штучний інтелект (AI), блокчейн та інші. Цифрові технології можуть змінити способи виробництва, споживання та взаємодії між людьми та машинами. Розумні домашні пристрої, які підключаються до Інтернету речей, можуть автоматизувати рутинні завдання, підвищити енергоефективність та полегшити керування домашніми процесами. У сфері медицини розвиток штучного інтелекту допомагає у створенні більш точних діагнозів та ефективних методів лікування. Діджиталізація сприяє зростанню глобальної конективності, зменшенню цифрового розриву та підвищенню доступності інформації та послуг для людей у всьому світі. Вона розширює можливості для співпраці та обміну знаннями через межі країн та культур, сприяючи розвитку глобального співтовариства. Проте разом із перевагами діджиталізації вини-

кають і виклики, такі як проблеми з приватністю даних, кібербезпека та соціальна ексклюзія. Тому важливо збалансувати розвиток цифрових технологій з урахуванням етичних, правових та соціальних аспектів, щоб забезпечити сталий та гуманний прогрес суспільства. Комуникативна особистість майбутнього – це людина, яка здатна ефективно взаємодіяти в глобалізованому та технологічно просунутому суспільстві. Розвиток такої особистості вимагає комплексного підходу, який включає світоглядні, освітньо-виховні стратегії. Ключові аспекти цих стратегій: 1) Глобальна свідомість і глобальне мислення, що включає підготовку до роботи та життя в умовах глобальних змін та викликів, таких як екологічні проблеми, міграція, міжнародні конфлікти. 2) Культурна компетентність, в основі якої вивчення різних культур

і мов для розуміння та поваги до інших народів і традицій. 3) Критичне мислення, націлене на формування проактивного мислення, аналітичних навичок, що включає навчання оцінці інформації, вміння аналізувати, синтезувати та інтерпретувати дані. 4) Моральні цінності, в основі яких формування уявлень про етику та мораль, розвиток відповідальності перед суспільством. 5) Суспільна відповідальність, що включає виховання відповідальності за власні дії та їх вплив на суспільство. 6) Комуникативні навички, в основі яких тренування в ефективному вираженні думок та емоцій, активному слуханні. Розвиток комуникативної особистості майбутнього є ключовим фактором для успішної адаптації в комуникативному просторі, викликів сучасного світу та побудови гармонійного суспільства.

Список використаних джерел

- Бурашнікова, О. С. Міжнародний досвід побудови цифрових та інтелектуальних податкових сервісів та систем “Vectors of the development of science and education in the modern world” / Compiled by V. Shpak; Chairman of the Editorial Board S. Tabachnikov. Sherman Oaks, California : GS Publishing Services, 2023. С. 46-66.
DOI: 10.51587/9798-9866-95976-2023-014-46-66
- Воронкова, В. Г., Нікітенко, В. О. Формування та розвиток цифрової економіки у високорозвинутих країнах світу. Prospective directions of scientific and practical activity : collective monograph / Compiled by V. Shpak; Chairman of the Editorial Board S. Tabachnikov. Sherman Oaks, California : GS Publishing Services, 2023. С. 43-57. DOI : 10.51587/9798-9866-95921-2023-011
- Воронкова, В. Г., Череп, А. В., Череп, О. Г. Розвиток мережевої (інтернет-економіки) в умовах цифровізації: принципи, закони, тенденції розвитку. Science and society: trends of interaction : collective monograph / Compiled by V. Shpak; Chairman of the Editorial Board S. Tabachnikov. Sherman Oaks, California : GS Publishing Services, 2023. С.31-48.
DOI: 10.51587/9798-9866-95945-2023-012-31-48
- Воронкова, В. Г., Каганов, Ю. О., Метеленко, Н. Г. Формування цінностей цифрового суспільства і цифрової людини в умовах глобалізації та INDUSTRY 4.0. Humanities studies. 2022. Випуск 11 (88). С. 16-25.
- Метеленко, В. Г., Воронкова, В. Г., Нікітенко, В. О., Сіліна, І. В. Становлення і розвиток smart-економіки та її модифікацій в умовах цифрового розвитку. “Vectors of the development of science and education in the modern world” / Compiled by V. Shpak; Chairman of the Editorial Board S. Tabachnikov. Sherman Oaks, California : GS Publishing Services, 2023. С.79-95.
DOI : 10.51587/9798-9866-95976-2023-014
- Мар’єнко, В. Ю. Вплив інформаційно-комуникаційних технологій (ІКТ) на розвиток суспільства, людини, техніки: соціально-філософський аналіз. Освітній дискурс: збірник наукових праць / голов. ред. О.П.Кивлюк. Київ : ТОВ «Науково-інформаційне агентство «Наука-технології-інформація». 2023. Випуск 47 (12). С.61-72.
<https://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/44509/Marienko-61-72.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
- Максименюк, М. Ю., Нікітенко, В. О. Формування парадигми інформаційно-комуникативного суспільства як різновиду складної соціальної системи і взаємодії. Гуманітарний вісник Запорізької державної інженерної академії. 2016. Вип. 66. С. 266-278.
- Metelenko, Natalya, Voronkova, Valentyna, Silina, Iryna, Ohloblina, Viktoriya. Evolution from traditional to intelligent logistics models in digitalization conditions (using international experience). Socio-humanitarian and technical technological explorations of modern science : collective monograph / Compiled by V. Shpak; Chairman of the Editorial Board S. Tabachnikov. Sherman Oaks, California : GS Publishing Services, 2023. P.79-94
DOI: 10.51587/9798-9866-95983-2023-015-64-78
- Nikitenko, Vitalina A., Voronkova, Valentyna H., Andriukaitiene, Regina, Oleksenko Roman I. The crisis of the metaphysical foundations of human existence as a global problem of post-modernity and the ways of managerial solutions (Криза метафізичних засад людського буття як глобальна проблема постмодерну та шляхи управлінського вирішення) Propósitos y Representaciones Jan. 2021, Vol. 9, SPE (1), e928 ISSN 2307-7999 Special Number: Educational practices and teacher training e-ISSN 2310-4635 (Web of Science) <http://revistas.usil.edu.pe/index.php/pyr/article/view/928>
- Нікітенко, В. О., Олексенко, Р. І., Кивлюк, О. П. Формування цінностей цифрової освіти і цифрової людини у діджиталізованому суспільстві. Humanities Studies 2022. Вип. 10 (87). С. 53-63.
- Nikitenko, Vitalina A., Voronkova, Valentyna H., Andriukaitiene, Regina, Oleksenko Roman I. The crisis of the metaphysical foundations of human existence as a global problem of post-modernity and the ways of managerial solutions (Криза метафізичних засад людського буття як глобальна проблема постмодерну та шляхи управлінського вирішення) Propósitos y Representaciones Jan. 2021, Vol. 9, SPE (1), e928 ISSN 2307-7999 Special Number: Educational practices and teacher training e-ISSN 2310-4635 (Web of Science) <http://revistas.usil.edu.pe/index.php/pyr/article/view/928>

Nikitenko, V. O. Education as a factor of creative personality establishment and development in information society. Гуманітарний вісник Запорізької державної інженерної академії. 2018. Вип. 74. С. 150-158

Олексенко, Р. І., Воронкова, В. Г. Інституціональне забезпечення системи публічної влади в історичному і системному контексті розвитку публічного управління та адміністрування. *Вісник Національного університету цивільного захисту України : зб. наук. пр. (Серія "Державне управління")*. 2020. Вип. 2 (13). С. 89-104.

Слюсарь, М. Ю. Використання мережевих платформ для розвитку цифрових технологій у медицині. Теоретико-методологічні аспекти філософії медицини як інтелектуально-наукового проекту ХХІ ст. Соціально-етичні та деонтологічні проблеми сучасної медицини (немедицинські проблеми в медицині): зб. матеріалів V Міжнародної науково-практичної конференції (28-29 лютого 2024 року). Запоріжжя: ЗДМФУ, 2024. 312 с. С.306-308. Режим доступу: https://mphu.edu.ua/p_2584.html

Шваб, Клаус. Четверта промислова революція, Формуючи четверту промислову революцію. Харків: Клуб сімейного дозвілля, 2019. 426 с.

Цифрова трансформація промислового менеджменту: теорія і практика: монографія / За ред. д.філософ.н., проф. Воронкової В. Г., д.е.н., проф. Метеленко Н.Г. Львів-Торунь: Liha-Pres, 2023. 816 с.

Череп, А. В., Воронкова, В. Г., Нікітенко, В. О., Череп, О. Г. Становлення і розвиток «нової економіки» як різновиду «економіки знань». Socio-humanitarian and technicaltechnological explorations of modern science : collective monograph / Compiled by V. Shpak; Chairman of the Editorial Board S. Tabachnikov. Sherman Oaks, California : GS Publishing Services, 2023. P.64-78.

DOI: 10.51587/9798-9866-95983-2023-015-79-94

Череп, А. В., Воронкова, В. Г., Череп, О. Г., Нікітенко, В. О. Зелена економіка, економіка замкнутого циклу або низьковуглецева економіка як моделі економічного розвитку. Education and science in the period of global crises and conflicts in the 21st century : collective monograph / Compiled by V. Shpak; Chairman of the Editorial Board S. Tabachnikov. Sherman Oaks, California : GS Publishing Services, 2023. 331 p. c. 40-62 ISBN 979-8-9895146-0-1

DOI : 10.51587/9798-9895-14601-2023-016

References

Burashnikova, O. S. (2023). International experience in building digital and intelligent tax services and systems "Vectors of the development of science and education in the modern world" / Compiled by V. Shpak; Chairman of the Editorial Board S. Tabachnikov. Sherman Oaks, California: GS Publishing Services. 46-66.

DOI: 10.51587/9798-9866-95976-2023-014-46-66

Voronkova, V. H., Nikitenko, V. O. (2023). Formation and development of the digital economy in highly developed countries. Prospective directions of scientific and practical activity: collective monograph / Compiled by V. Shpak; Chairman of the Editorial Board S. Tabachnikov. Sherman Oaks, California: GS Publishing Services. 43-57. DOI : 10.51587/9798-9866-95921-2023-011

Voronkova, V. H. , Cherep, A. V., Cherep, O. G. (2023). Development of the network (Internet economy) in the context of digitalization: principles, laws, development trends. Science and society: trends of interaction : collective monograph / Compiled by V. Shpak; Chairman of the Editorial Board S. Tabachnikov. Sherman Oaks, California: GS Publishing Services. 31-48.

DOI: 10.51587/9798-9866-95945-2023-012-31-48

Metelenko, V. G. , Voronkova, V. H. , Nikitenko, V. O. , Silina, I. V. (2023). Formation and development of the smart economy and its modifications in the context of digital development. "Vectors of the development of science and education in the modern world" / Compiled by V. Shpak; Chairman of the Editorial Board S. Tabachnikov. Sherman Oaks, California: GS Publishing Services. 79-95.

DOI: 10.51587/9798-9866-95945-2023-012-31-48

Metelenko, V. G., Voronkova, V. H. , Nikitenko, V. O, Silina, I. V. (2023). Formation and development of the smart economy and its modifications in the context of digital development.. "Vectors of the development of science and education in the modern world " / Compiled by V. Shpak; Chairman of the Editorial Board S. Tabachnikov. Sherman Oaks, California : GS Publishing Services.79-95.

DOI : 10.51587/9798-9866-95976-2023-014

Marienko, V. Y. (2023), The impact of information and communication technologies (ICT) on the development of society, man, technology: socio-philosophical analysis. Educational discourse: a collection of scientific papers / edited by O.P. Kivliuk. Kyiv: Scientific and Information Agency "Science-Technology-Information" LLC. 47 (12). 61-72.

<https://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/44509/Marienko-61-72.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

Metelenko, Natalya, Voronkova, Valentyna, Silin, Iryna, Ohloblina, Viktoriya (2023). Volution from traditional to intelligent logistics models in digitalization conditions (using international experience). Socio-humanitarian and technicaltechnological explorations of modern science : collective monograph / Compiled by V. Shpak; Chairman of the Editorial Board S. Tabachnikov. Sherman Oaks, California : GS Publishing Services. 79-94.

DOI: 10.51587/9798-9866-95983-2023-015-64-78

Schwab, Klaus (2019). The Fourth Industrial Revolution, Shaping the Fourth Industrial Revolution. Kharkiv: Family Leisure Club. 426.

Digital Transformation of Industrial Management: Theory and Practice: Monograph (2023) / Edited by Doctor of Philosophy, Professor Voronkova V. G., Doctor of Economics, Professor Metelenko N. G. Lviv-Torun: Liha-Pres, 2023. 816.

Cherep, A. V., Voronkova, V. H., Nikitenko, V. O., Cherep, O. G. (2023). Formation and development of the "new economy" as a type of "knowledge economy". Socio-humanitarian and technicaltechnological explorations of modern science: collective monograph / Compiled by V. Shpak; Chairman of the Editorial Board S. Tabachnikov. Sherman Oaks, California: GS Publishing Services. 64-78. DOI: 10.51587/9798-9866-95983-2023-015-79-94

Cherep, A. V., Voronkova, V. H., Cherep, O. G., Nikitenko, V. O. (2023). Green economy, circular economy or low-carbon economy as models of economic development. Education and science in the period of global crises and conflicts in the 21st century: a collective monograph / Compiled by V. Shpak; Chairman of the Editorial Board S. Tabachnikov. Sherman Oaks, California: GS Publishing Services. 40-62.

DOI : 10.51587/9798-9895-14601-2023-016

VALENTYNA, VORONKOVA – Doctor of Philosophy (D.Sc.),
Professor, Academician of the Academy of Higher Education of Ukraine,
Head of the Department of Management and Administration,
Y. M. Potebnya Engineering Education and Scientific Institute
of Zaporizhzhia National University (Zaporizhzhia, Ukraine)
E-mail: valentinavoronkova236@gmail.com
ORCID ID: <http://orcid.org/0000-0002-0719-1546>

NIKITENKO, VITALINA – Doctor of Philosophy (D.Sc.),
Professor of the Department of Management and Administration,
Y. M. Potebnya Engineering Education and Scientific Institute
of Zaporizhzhia National University (Zaporizhzhia, Ukraine)
E-mail: vitalina2006@ukr.net
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-9588-7836>

GENNADIY, VASYL'CHUK – Doctor of Historical Sciences,
Professor, Vice-Rector for Scientific Affairs
of Zaporizhzhia National University (Zaporizhzhia, Ukraine)
E-mail: historyhena@gmail.com
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-3023-6682>

YURIY, KAGANOV – Doctor of Historical Sciences,
Professor, Vice-Rector for Research and Teaching,
Zaporizhzhia National University (Zaporizhzhia, Ukraine)
E-mail: znuhist@gmail.com
ORCID ID: <http://orcid.org/0000-0001-6889-7377>

NATALYA, METELENKO – Doctor of Economics, Professor,
Academician of AENU, Y. M. Potebnya Engineering Education
and Scientific Institute of Zaporizhzhia National University (Zaporizhzhia, Ukraine)
E-mail: natalia.metelenko@gmail.com
ORCID ID: <http://orcid.org/0000-0002-6757-3124>

DIGITALIZATION OF THE COMMUNICATIVE SPACE AND COMMUNICATIVE PERSONALITY: TRANSFORMATION OF SOCIETY, ECONOMY, AND HUMAN

Abstract

Digitalization has become not only a key but also an integral part of the modern world, defined as the process of transition to the use of digital technologies in all spheres of life, including the economy, education, medicine, and others. The digital economy, in turn, is based on the use of information technology for the production, processing, and exchange of goods and services. The article examines the role of digitalization as a global trend in the context of the development of the digital economy. The key aspects of the impact of digitalization on various spheres of human life are considered, as well as the benefits and challenges associated with this trend are highlighted. The purpose of the study is to conceptualize digital technologies as the basis for the breakthrough of the technological industry, on which the competitiveness of states depends, and its tasks are to identify the main directions of development of digital technologies and their impact on the priority of various phenomena and processes of digitalization. In the context of the methodology of studying this problem, the information method, discovered by M. Castells in 1989, is used, based on the analysis of information, the development of information and computer technologies, the processes of informatization and globalization, which became the basis for the emergence of such a science as informatics. The results of the study: 1) the evolution of digitalization as an expression of technological development is analyzed, which contributed to the change of work and communication, the development of new trends in management, in the education system, and led to changes in the production system; 2) the directions of development of the digital economy based on technology are determined; 3) the place and role of artificial intelligence and robotization as the basis for a breakthrough in digital technologies are clarified; 4) an analysis of the new generation of platforms and their role in a digitalized society is presented; 5) exponential development as the basis for the development of digitalization is substantiated; 6) digitalization is revealed as a factor in

the formation of information (cognitive) capitalism. Thus, it is concluded that digitalization recognizes that the modern world is becoming increasingly digital, that digital transformation is a necessary step to achieve new levels of efficiency, productivity and competitiveness. Thus, digitalization is a conceptual approach to the development of the modern economy based on the use of innovative technologies to achieve efficiency, productivity and competitiveness. The study is based on the analysis of relevant sources and scientific publications on this topic, which allows us to conclude that digitalization is a key global trend in the modern world.

Keywords: digitalization, global trend, digital technologies, digital economy, exponential development, artificial intelligence, robotization, information (cognitive) capitalism, communication, communicative personality, communicative space, high communicative competence

© The Authors(s) 2024

This is an open access article under

The Creative Commons CC BY license

Received date 03.03.2024

Accepted date 15.03.2024

Published date 15.04.2024

How to cite: Валентина, Воронкова, Віталіна, Нікітенко, Геннадій, Васильчук, Юрій, Каганов, Наталя, Метеленко. Діджиталізація комунікативного простору та комунікативної особистості: трансформація суспільства, економіки, людини. *Humanities studies: Collection of Scientific Papers* / Ed. V. Voronkova. Zaporizhzhia : Publishing house “Helvetica”, 2024. 19 (96). P. 19–32.
doi <https://doi.org/10.32782/hst-2024-19-96-02>